

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรบางตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นายธีรพงศ์ แก่นอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-862-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015274

I 10302359.

A MODEL OF CAUSAL RELATIONSHIPS AMONG A SET OF VARIABLES
AND ENGLISH LEARNING ACHIEVEMENT OF STUDENTS AT
THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL

Mr. Theeraphong Kaenin

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy
Curriculum and Instruction
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-862-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรบางตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้ศึกษา

นาย อธิพงศ์ แก่นอินทร์

สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล

อาจารย์ ดร. ดิเรก ศรีสุข

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สุจริศ เพียรชอบ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จันทร เพ็ญ เชื้อพานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วงศ์วิสูตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์)

ชื่อหนังสือ : รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรบางตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (A MODEL OF CAUSAL RELATIONSHIPS AMONG A SET OF VARIABLES AND ENGLISH LEARNING ACHIEVEMENT OF STUDENTS AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล, อ.ดร.ดิเรก ศรีสุข, 184 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรู้พื้นฐานเดิม กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน กิจกรรมการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว คุณภาพของการสอน ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 404 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. รูปแบบความสัมพันธ์ใหม่ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีลักษณะดังนี้
  - 2.1 ตัวแปรที่มีผลกระทบทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คือ ความรู้พื้นฐานเดิม
  - 2.2 ตัวแปรที่มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คือ ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ ความสนใจในภาษาอังกฤษ แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์ และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
  - 2.3 ตัวแปรที่มีผลกระทบทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คือ กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน กิจกรรมการเรียน แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัว และคุณภาพของการสอน
  - 2.4 ตัวแปรที่มีผลกระทบรวมต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงสุด คือ ความถนัดในการเรียนภาษาต่างประเทศ(.6295) รองลงมา คือ ความรู้พื้นฐานเดิม(.5678) โดยที่แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ มีผลกระทบรวมต่ำสุด(.0072)

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตร
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
M. N.S.S.

THEERAPHONG KAENIN : A MODEL OF CAUSAL RELATIONSHIPS AMONG A SET OF VARIABLES AND ENGLISH LEARNING ACHIEVEMENT OF STUDENTS AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUMITRA ANG-WATANAKUL, Ph.D., DEREK SRISUKO, Ph.D. 184 PP.

The purpose of this study was to analyze the model of causal relationships among entry knowledge, English extra-curricular activities, study habits, interest in English, integrative motive, instrumental motive, encouragement of English learning in the family, quality of instruction, aptitude, socio-economic status and English learning achievement of students at the lower secondary education level. The sample consisted of 404 mathayom sukka 3 students from secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education in educational region 4. The data were analyzed by the method of path analysis. The findings were as follows:

1. The hypothesized model was inconsistent with the empirical data.
2. The characteristics of the new model which was consistent with the empirical data were as follows:

2.1 Entry knowledge had direct effect on English learning achievement.

2.2 Aptitude, interest in English, instrumental motive and socio-economic status had both direct and indirect effect on English learning achievement.

2.3 English extra-curricular activities, study habits, integrative motive, encouragement of English learning in the family and quality of instruction had indirect effect on English learning achievement.

2.4 Aptitude had the highest total effect (.6295) on English learning achievement, the ranked second was entry knowledge (.5678) and integrative motive had the least total effect (.0072)

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศึกษาศาสตร
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต Theeraphong Kaenin

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Sumitra Angwatanakul
Derek Srisuko

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะความกรุณาของ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล และ อาจารย์ ดร. ทิเรก ศรีสุข
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจและตรวจ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองท่านอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนพิชัยรัตนการ โรงเรียนภูเก็ทวิทยาลัย โรงเรียนสตรีหังงา โรงเรียน
อามาศย์พานิชกุล โรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์ โรงเรียนห้วยยอด โรงเรียน
สภาราษินี และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนทับบุด และโรงเรียนห้วยนางราษฎร์บำรุง
ที่กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่
ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้เป็นเงิน 4,900 บาท

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และคุณน้า อรทัย ชัยกิจ
ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา และขอขอบคุณ คุณเมตตา
แก่นอินทร์ ที่ได้ให้การช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลง
ได้ด้วยดี

ธีรพงศ์ แก่นอินทร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิจกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
 บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	10
ค่านิยมศัพท์	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
สมมติฐานของการวิจัย	14
 2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
ทิวแปรด้านสังคม	17
ทิวแปรด้านคุณลักษณะของผู้เรียน	22
ทิวแปรด้านสภาพการเรียนรู้การสอน	33
 3. วิธีการดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5. สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	92
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ	104
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก ก	129
ภาคผนวก ข	130
ภาคผนวก ค	134
ประวัติผู้เขียน	184

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากแจกตามที่ตั้งของโรงเรียน จำนวนโรงเรียน และจำนวนห้องเรียน	39
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรที่นำมาศึกษา	65
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาศึกษา . .	66
4. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเติมรูป เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นตัวแปร เกณฑ์	69
5. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเติมรูป เมื่อใช้ความรู้พื้นฐานเดิมเป็นตัวแปร เกณฑ์ . .	70
6. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเติมรูป เมื่อใช้กิจกรรมแบบภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน เป็นตัวแปร เกณฑ์	71
7. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเติมรูป เมื่อใช้กิจนิสัยในการเรียนเป็นตัวแปร เกณฑ์ . .	72
8. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเติมรูป เมื่อใช้ความสนใจในภาษาอังกฤษเป็น ตัวแปร เกณฑ์	73
9. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเติมรูป เมื่อใช้แรงจูงใจเพื่อการบูรณาการ เป็น ตัวแปร เกณฑ์	74
10. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเติมรูป เมื่อใช้แรงจูงใจเพื่อการใช้ประโยชน์เป็น ตัวแปร เกณฑ์	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์แบบเติมรูป เมื่อใช้การส่งเสริมการเรียนภาษาอังกฤษในครอบครัวเป็นตัวอย่าง	76
12. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน	78
13. ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์รูปแบบใหม่	82
14. ผลกระทบของตัวแปรทำนายทุกตัวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	86
15. ค่า R^2 ค่า R^2_{III} หรือ M ค่า Q และค่า F ของรูปแบบความสัมพันธ์ 3 รูปแบบ	90
16. ผลการทดสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์	130

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

	หน้า
1. รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน	15
2. รูปแบบและค่าสัมประสิทธิ์ เส้นทางของความสัมพันธ์ แบบเต็มรูปแบบ	68
3. รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานและค่า สัมประสิทธิ์ เส้นทาง	77
4. รูปแบบความสัมพันธ์ใหม่และค่าสัมประสิทธิ์ เส้นทาง ...	82
5. รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน	92
6. รูปแบบความสัมพันธ์ใหม่และค่าสัมประสิทธิ์ เส้นทาง ...	96